

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 marca 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy z powództwa Z. M. przeciwko Izbie (...)w Ł. odprawę pieniężną, oddalił powództwo oraz zasądził od Z. M. na rzecz I.(...)w Ł. kwotę 2.700 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł o następujące ustalenia faktyczne:

Powód Z. M. był zatrudniony w (...)w Ł. na podstawie umowy o pracę z dnia 10 grudnia 1993 roku, na okres próbny – do dnia 10 marca 1994 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kontrolera celnego.

Następnie powód został zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 10 marca 1994 roku na czas określony – na okres służby przygotowawczej.

Strony w dniu 9 grudnia 1996 roku zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku starszego kontrolera celnego.

Aktem z dnia 1 lipca 2000 roku powód został mianowany do służby stałej w (...)w Ł., na stanowisku inspektora celnego, ze stopniem służbowym dyspozytora celnego.

Powód otrzymał w dniu 29 maja 2017 roku od pracodawcy propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej

w Ł. na stanowisku specjalisty w Wydziale Archiwum w (...) Ł. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W piśmie zawarto pouczenie, iż w przypadku odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia, zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej stosunek służby powoda wygaśnie po upływie 3 miesięcy licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym powód złoży oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia lub upłynie termin do złożenia oświadczenia, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 roku. Powód przyjął przedstawioną mu propozycję warunków zatrudnienia.

Stosunek pracy powoda ustał w dniu 24 sierpnia 2018 roku w wyniku rozwiązania na mocy porozumienia stron w związku z przejściem powoda na emeryturę.

Powodowi wypłacono jednorazową odprawę emerytalną w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

Wynagrodzenie powoda wynosiło 5.320,90 złotych.

W dniu 29 października 2018 roku powód przedłożył pracodawcy wniosek o wypłatę świadczenia należnego w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej w wysokości 6 uposażeń miesięcznych, tj. 31.925,40 złotych z należnymi odsetkami ustawowymi. W ocenie powoda złożenie mu propozycji pracy w charakterze pracownika cywilnego było równoznaczne ze zwolnieniem go ze służby, a zatem nabył uprawnienie do otrzymania świadczenia,

o którym mowa w art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 16 listopada 2016 roku (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1948).

W odpowiedzi na wniosek powoda pracodawca wyjaśnił, iż świadczenie mu nie przysługuje, albowiem jego stosunek służbowy z dniem 1 czerwca 2017 roku przekształcił się w stosunek pracy na czas nieokreślony, czego nie można utożsamiać ze zwolnieniem ze służby.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 165 ust. 1 przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1948) pracownicy zatrudnieni w izbach skarbowych stają się, z zastrzeżeniem art. 170, pracownikami zatrudnionymi w izbach administracji skarbowej i zachowują ciągłość pracy. W sprawach wynikających ze stosunku pracy stosuje się przepisy dotychczasowe. Ust. 7 tego przepisu stanowi zaś, iż Dyrektor Krajowej (...) Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 roku, pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Zgodnie z powołanym powyżej art. 165 ust. 7 u.p.w.u. KAS Dyrektor Krajowej (...) Skarbowej, Dyrektor I. Administracji Skarbowej oraz Dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania. Zwrot "odpowiednio" odnosi się z jednej strony do rodzaju organów wymienionych w początkowej części przepisu, z drugiej zaś do pracowników i funkcjonariuszy. W ten sposób w przepisie uporządkowano zatem to, kto (jaki organ) komu (pracownikom i funkcjonariuszom) składa propozycję. Z kolei spójnik "albo" rozdziela w tym przypadku rodzaje propozycji, jakie mogą zostać złożone, tj. propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia i propozycję określającą nowe warunki służby. Analiza brzmienia przepisu nie wyklucza takiego jego rozumienia, że istnieje możliwość złożenia także pracownikom propozycji służby, a funkcjonariuszom propozycji zatrudnienia (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 7 marca 2018 r., II SAB/Go 82/17, LEX nr 2462560). Ustawodawca zdecydował, że funkcjonariuszowi mogą być zaproponowane warunki służby lub warunki pracy

i wynika to nie tylko z nieprecyzyjnej treści art. 165 ust. 7 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, ale z szeregu poniższych przepisów z których wprost wynika, że taki był właśnie zamiar ustawodawcy. Przykładowo art. 167 ust. 4 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej pozwalał na zaproponowanie pracownikom pisemnych propozycji pełnienia służby określającej nowe warunki pełnienia służby. Art. 169 ust. 3 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej stanowi wprost, że funkcjonariuszowi można było złożyć propozycję zatrudnienia. Art. 174 ust. 3 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej stanowi także wprost, że funkcjonariusz, który przyjął propozycję pracy zachowuje pewne uprawnienia, jak np. prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego za rok 2017 (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 23 listopada 2017 r., III SAB/Kr 144/17, LEX nr 2405926; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 14 listopada 2017 r., III SAB/Kr 107/17, LEX nr 2406128). Sąd Rejonowy wskazał, że na mocy art. 170 ust. 1-3 w/w ustawy stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej, o których mowa w art. 36 ust.

1 pkt 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, wygasają:

- 1) z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;
- 2) po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

Pracownik albo funkcjonariusz, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia albo pełnienia służby, składa w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby. (ust. 2).

W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby. (ust. 3).

W przypadku, o którym mowa w ust. 1, pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3. (ust. 4)

Zdaniem Sądu Rejonowego analiza regulacji przyjętych przez ustawodawcę w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej pozwala na wskazanie, że ustawodawca przewidział trzy wykluczające się wzajemnie rozwiązania dotyczące stosunku służbowego funkcjonariuszy:

- kontynuację stosunku służbowego w przypadku złożenia propozycji pełnienia służby (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 169 ust. 4 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej);
- przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy w przypadku złożenia dotychczasowemu funkcjonariuszowi propozycji zatrudnienia i jej przyjęcia (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 170 ust. 2 wskazanej powyżej ustawy);
- wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku niezłożenia funkcjonariuszowi żadnej propozycji lub w przypadku niezaakceptowania propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby w określonym przez prawo terminie.

Sama propozycja nowych warunków zatrudnienia lub służby stanowi czynność organu (swego rodzaju ofertę) mieszczącą się w granicach władztwa służbowego (pracowniczego) stanowiącą jedynie pewien etap realizacji ustawowego stanu faktycznego, którego dopełnieniem jest oświadczenie funkcjonariusza (pracownika) o przyjęciu propozycji (art. 171 ust. 1 ustawy z 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej) albo o odmowie przyjęcia propozycji, albo niezłożenie oświadczenia (art. 170 ust. 1-2 ustawy z 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej). Dopiero propozycja wraz z dopełniającym ją elementem w postaci odpowiedniej reakcji funkcjonariusza tworzy pełny stan faktyczny, który wywołuje skutki z mocy samego prawa (przekształcenie stosunku służbowego/pracowniczego albo jego wygaśnięcie) – por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 26 kwietnia 2018 r. III SAB/Gd 147/17, LEX nr 2479512.

Sąd I instancji wskazał, iż powód w dniu 29 maja 2017 roku otrzymał propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie (...)w Ł., na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, na stanowisku specjalisty. Konsekwencją przyjęcia przez powoda propozycji zatrudnienia było to, że powód przestał pełnić służbę jako funkcjonariusz, a stał się pracownikiem cywilnym.

Przyjęcie tej propozycji przez powoda nie skutkowało jednak rozwiązaniem jego dotychczasowego stosunku służbowego jako funkcjonariusza, a wiązało się

z kontynuowaniem zatrudnienia – przekształceniem stosunku służbowego

w pracowniczny. Powód nie kwestionował złożonej propozycji, także w punktu widzenia warunków formalnych - konieczności wydania decyzji. Należy zauważyć, zdaniem Sądu Rejonowego, że wprowadzenie od 2 grudnia 2016 roku art. 165 ust. 1, 2 i 6 przepisów wprowadzających ustawę o KAS spowodowało zachowanie ciągłości pracy pracowników dotychczas zatrudnionych w izbach skarbowych. Pracownicy ci wykonują obowiązki służbowe w dotychczasowym miejscu, ale już

w ramach izby administracji skarbowej, chyba, że do dnia 28 lutego 2017 roku otrzymają na piśmie informację o zmianie miejsca wykonywania obowiązków służbowych. Zasada ta odnosi się także do pracowników (odpowiednio: funkcjonariuszy) zatrudnionych (pełniących służbę) w konsolidowanych izbach celnych i urzędach kontroli skarbowej. Należy jednak podkreślić, że stosunki pracy oraz stosunki służbowe tych osób mogą zostać zmienione w przypadku przedstawienia im na piśmie nowych warunków zatrudnienia albo pełnienia służby, a w razie braku takiej propozycji lub też jej odrzucenia wygasają. W tym zakresie stosuje się art. 170 przepisów wprowadzających ustawę o KAS (T. K., Przepisy wprowadzające ustawę o KAS, LEX/el. 2017).

Wskazać trzeba jeszcze, zdaniem Sądu Rejonowego, na art. 188 ustawy o KAS, który w ust. 1 stanowi, iż funkcjonariusz zwolniony ze służby albo którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2, albo wydany ze (...)Skarbowej na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby. Powołany art. 182 pkt. 2 ustawy o KAS stanowi natomiast, iż stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku niezgłoszenia się funkcjonariusza do służby – z upływem 7 dni od dnia:

a) doręczenia decyzji o uchyleniu decyzji o zwolnieniu ze służby albo

b) doręczenia decyzji o stwierdzeniu nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby, albo

c) doręczenia prawomocnego wyroku sądu uchylającego decyzję o zwolnieniu ze służby albo orzeczenie dyscyplinarne o wydaleniu ze (...)Skarbowej.

W przedmiotowej sprawie nie doszło do wygaśnięcia stosunku pracy powoda, który przed dniem 31 maja 2017 roku był funkcjonariuszem mianowanym (...)Skarbowej w stopniu podkomisarza. Z chwilą przyjęcia propozycji z dnia 29 maja 2017 roku zatrudnienie powoda uległo przekształceniu – na stosunek pracy oparty na umowie o pracę zawartej na czas nieokreślony. Zachowana została w tym przypadku ciągłość zatrudnienia. Skoro zatem nie doszło do zwolnienia powoda ze służby nie uzyskał on prawa do świadczeń o którym mowa w art. 170 ust. 4 przepisów wprowadzających ustawę o KAS, w tym dochodzonej niniejszym powództwem odprawy.

W związku z tym Sąd oddalił roszczenie powoda, jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając obowiązek ich zwrotu od powoda, jako strony przegrywającej na rzecz pozwanej. Na koszty poniesione przez (...) Ł. złożyły się wydatki związane z ustanowieniem pełnomocnika w kwocie 2700 złotych - § 2 pkt 5 w zw.

z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Sąd rozstrzygając o kosztach kierował się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na marginesie należy wskazać, iż powód występując z niniejszym powództwem miał świadomość konsekwencji prawnych przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia, co stanowiło przedmiot rozważań sądu I i II inst. w sprawie o wydanie świadectwa pracy, rozpoznawanej pod sygn. akt XP 883/17 (sygn. sądu II instancji VIII Pa 101/18).

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 174 ust. 10 ustawy z dnia 16.11.2016 r o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez jego niezastosowanie i w rezultacie błędne przyjęcie , iż w związku z przyjęciem propozycji zatrudnienia stosunek służbowy powoda nie ustaje, a zostaje przekształcony w stosunek pracy, a w związku z tym powodowi nie wydaje się świadectwa służby, w sytuacji, gdy także w przypadku przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy w związku z przyjęciem propozycji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, ustaje stosunek służby, a funkcjonariuszowi niezwłocznie wydaje się świadectwo pracy, na co wprost wskazuje art. 174 ust.10;

2. naruszenie art. 49 kpc poprzez fakt, że zarówno sprawa pozwu o wydanie świadectwa służby jak i niniejsza sprawa rozpatrywana była przez ten sam skład sędziowski i wydaje się, że fakt ten w obu sprawach skutkowałam skupieniem uwagi i argumentacji orzeczenia, na utożsamieniu zakończenia przez powoda administracyjno – prawnego stosunku służby mianowanego funkcjonariusza (...) Skarbowej z przekształceniem tegoż w umowę o pracę jako pracownika cywilnego, z zachowaniem „ciągłości zatrudnienia”,

3. przyjęcie błędnej interpretacji odnośnie następstwa logicznego , czasowego i prawnego ciągu zdarzeń, które doprowadziły do złożenia powodowi przez pozwanego „propozycji ucywilnienia”, skutkującej zakończeniem przez powoda służby z dniem 31 maja 2017 roku, a po przyjęciu „propozycji”, rozpoczęcie z dniem 1 czerwca umowy o pracę w charakterze pracownika cywilnego,

4. pominięcie i nieustosunkowanie się do istotnych argumentów podanych przez powoda, treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie pozwala zrozumieć motywów, jakimi kierował się Sąd, wydając zaskarżone rozstrzygnięcie oraz dokonanej przez Sąd wykładni, przez co orzeczenie nie spełnia funkcji ciężących na nim i przypisanych mu z mocy prawa (art. 328 § 2 kpc), tj. przekonywania do treści rozstrzygnięcia oraz kontrolnej, związanej z konstytucyjnym prawem do sądu i możliwością właściwej kontroli przez sąd wyższej instancji.

Mając powyższe na uwadze, wniósł o uchylenie wyroku i wydanie wyroku orzekającego, że Dyrektor I. (...)składając powodowi propozycję określającą warunki zatrudnienia w ramach korpusu pracowników cywilnych, de facto rozwiązał z nim jednocześnie administracyjno – prawny stosunek służby w charakterze funkcjonariusza celnego, a co za tym idzie, wniosek złożony przez powoda o wypłatę świadczenia jest zasadny oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i w obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Brak podstaw do przyjęcia, iż doszło do naruszenia art. 174 ust. 10 ustawy z dnia 16.11.2016 r o Krajowej Administracji Skarbowej.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 174 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (zmiana od 1 stycznia 2018 r), funkcjonariusz może otrzymać propozycję przeniesienia do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS.(ust.1).

Propozycja, o której mowa w ust. 1, powinna określać:

- 1) datę przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy;
- 2) miejsce pracy;
- 3) rodzaj umowy o pracę;
- 4) stanowisko pracy;
- 5) wynagrodzenie.(ust. 4)

Dotychczasowy stosunek służbowy funkcjonariusza, który przyjął propozycję, o której mowa w ust. 1, przekształca się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę. Przepis art. 35 ust. 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej stosuje się odpowiednio.(ust. 7)

Przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.(ust. 10)

Należy jednak podkreślić, iż w stosunku do powoda brak było podstaw do zastosowania tej regulacji, bowiem jego sytuacji faktycznej i prawnej dotyczył art. 171 art. 165 ust. 7 ustawy Przepisy wprowadzające KAS, w związku ze zmianami organizacyjnymi w ramach całej administracji skarbowej.

Ustawa o KAS powołała bowiem Krajową Administrację Skarbową, która przejęła realizację zadań wykonywanych przez kontrolę skarbową, administrację podatkową oraz Służbę Celną. Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o KAS, Krajowa Administracja Skarbowa stanowi wyspecjalizowaną administrację rządową wykonującą zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego UE, a także zapewniającą obsługę i wsparcie podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz obsługę i wsparcie przedsiębiorcy w prawidłowym wykonywaniu obowiązków celnych. W ramach KAS wyodrębnia się Służbę C.-Skarbową, będącą jednolitą i umundurowaną formacją, którą tworzą funkcjonariusze.

Pod względem organizacyjnym ustawa p.w. (przepisy wprowadzające) KAS przewiduje, że izba skarbową kontynuuje działalność i staje się izbą administracji skarbowej, a izbę tę łączy się z mającymi siedzibę w tym samym województwie izbą celną i urzędem kontroli skarbowej (art. 160 ust. 2, ust. 4).

W odniesieniu do zasobów kadrowych dotychczasowej Służby Celnej ustawa p.w. KAS w art. 165 ust. 3 i 4 reguluje zasady dalszego zatrudniania dotychczasowych funkcjonariuszy celnych w jednostkach jednolitej Krajowej Administracji Skarbowej, powołanej w miejsce rozproszonej administracji podatkowej, służby celnej i kontroli skarbowej. W tym zakresie przewiduje, że funkcjonariusze celni, pełniący służbę w izbach celnych albo w komórkach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, stają się z dniem wejścia w życie ustawy o KAS, z zastrzeżeniem art. 170 p.w. KAS, funkcjonariuszami (...) Skarbowej, zwanymi dalej "funkcjonariuszami", pełniącymi służbę w jednostkach KAS i zachowują ciągłość służby. W sprawach wynikających ze stosunku służbowego stosuje się przepisy dotychczasowe.

Natomiast na podstawie art. 165 ust. 7 p.w. KAS Dyrektor Krajowej (...) Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania. Możliwość złożenia dotychczasowym funkcjonariuszom propozycji pracy określającej nowe warunki zatrudnienia przewidziana została w ww. ustawie także w art. 167 ust. 2 (w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w komórkach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych).

Przypomnieć należy, że w związku z reformą służb podatkowych i celnych ustawodawca określił w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej następujące rozwiązania dotyczące stosunku służbowego funkcjonariuszy:

- kontynuację stosunku służbowego w przypadku złożenia propozycji pełnienia służby (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 169 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS),
- przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy w przypadku złożenia dotychczasowemu funkcjonariuszowi propozycji zatrudnienia i jej przyjęcia (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 170 ust. 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS),
- wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku niezłożenia funkcjonariuszowi żadnej propozycji lub w przypadku niezaakceptowania propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby w określonym przez prawo terminie (zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS).

W rozpoznawanej sprawie skarżącemu przedstawiono propozycję określającą warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie (...) Ł.. W piśmie wskazano, że zaproponowane warunki zatrudnienia, po ich przyjęciu, obowiązywać będą od dnia następującego po dniu przyjęcia propozycji. W piśmie poinformowano skarżącego, że

zgodnie z art. 170 ust. 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS w terminie 14 dni od dnia otrzymania propozycji powinien złożyć pisemne oświadczenie o przyjęciu lub o odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia. W przypadku odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS stosunek służby wygaśnie po upływie 3 miesięcy licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostanie złożone oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji lub upłynie termin do złożenia oświadczenia - jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r. Wygaśnięcie stosunku służbowego traktuje się jak zwolnienie ze służby.

Z kolei zgodnie z art. 171 ust. 1 u.w.KAS skutkiem przyjęcia propozycji zatrudnienia jest przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy. Ustawodawca nie precyzuje, co dzieje się z dotychczasowym stosunkiem służby. Bowiernie dotychczas ustawa przewidywała dwie zasadnicze formy jego ustania: 1) zwolnienie ze służby, następujące w drodze decyzji administracyjnej oraz 2) wygaśnięcie stosunku służbowego, w przypadku wystąpienia określonych w ustawie zdarzeń.

Należy wskazać, że w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego występowała rozbieżność dotycząca wykładni art. 171 ust. 1 pkt 2 p.w. KAS, przewidującego przekształcenie dotychczasowego stosunku służby w służbie przygotowawczej lub stałej w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia. Różnica stanowisk dotyczy tego, czy w przypadku przyjęcia przez dotychczasowego funkcjonariusza złożonej mu propozycji zatrudnienia, po stronie organu istnieje obowiązek wydania decyzji w przedmiocie stosunku służbowego, orzekającej o jego zakończeniu.

Składy orzekające Naczelnego Sądu Administracyjnego zaprezentowały w tej kwestii dwa odmienne stanowiska. I tak: stanowisko, że przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy łączy się z koniecznością wydania decyzji w przedmiocie tego stosunku służbowego zostało zaprezentowane w wyrokach NSA z dnia 8 lutego 2019 r., I OSK (...), I OSK (...) i I OSK (...). W uzasadnieniu skład orzekający wskazał, że zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawodawca przewidział następujące rozwiązania dotyczące stosunku służbowego funkcjonariuszy:

- kontynuację stosunku służbowego w przypadku złożenia propozycji pełnienia służby (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 169 ust. 4 p.w. KAS);
- przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy w przypadku złożenia dotychczasowemu funkcjonariuszowi propozycji zatrudnienia i jej przyjęcia (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 170 ust. 2 p.w. KAS);
- wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku niezłożenia funkcjonariuszowi żadnej propozycji lub w przypadku niezaakceptowania propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby w określonym przez prawo terminie (zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 1 i 2 p.w. KAS).

Przekształcenie stosunku służbowego w przypadku wystąpienia określonych w ustawie zdarzeń nie jest definiowane w aktach prawnych. W art. 171 ust. 1 p.w. KAS ustawodawca przyjął, że przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy następuje na skutek przyjęcia propozycji zatrudnienia. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, brzmienie wskazanego przepisu pozwala na przyjęcie, że wskutek przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy dochodzi w istocie do wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza. Wprawdzie ustawodawca w odniesieniu do przekształcenia takiego następstwa nie artykułuje wprost, jednak zważywszy na przyjęte formy ustania stosunku służby, tylko taki sposób jego zakończenia w tym przypadku pozostaje w zgodzie z istotą i charakterem ocenianego stosunku prawnego. Sąd zwrócił uwagę, że ustawy regulujące materię związaną ze stosunkiem służby przewidują dwie zasadnicze formy jego ustania - zwolnienie ze służby następujące w drodze decyzji administracyjnej oraz wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku wystąpienia określonych w ustawie zdarzeń. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, instytucja wygaśnięcia, będąca wynikiem przekształcenia, jest tożsama w swej istocie z instytucją wygaśnięcia, o której mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1 i 2 p.w. KAS. Z tego też powodu przepis art. 170 ust. 3 p.w. KAS, stanowiący, że wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby, będzie można odnieść do wygaśnięcia będącego skutkiem przekształcenia, mimo braku literalnego wskazania w tym

względnie. Oznacza to, że także w tym przypadku stosunek służbowy zakończony być musi decyzją, skoro zawarto w tym przepisie nakaz traktowania wygaśnięcia jak zwolnienia ze służby. Skoro przekształcenie ma decydujący wpływ na istnienie stosunku służbowego, ukształtowanego wcześniej decyzją, to do jego zakończenia konieczne będzie również wydanie kwalifikowanego aktu, stanowiącego przejaw woli organu administracji publicznej. Tylko przez wydanie aktu administracyjnego możliwe jest wykluczenie wszelkiej dowolności w działaniu organu. Zapobiega on arbitralności w ocenie funkcjonariusza przez zwierzchnika. Reorganizacja nie może być wykorzystywana jako okazja do niekontrolowanej względami merytorycznymi wymiany kadr.

Jednocześnie Naczelny Sąd Administracyjny zastrzegł, że w świetle przedstawionych w uzasadnieniu wyroku rozważań, niemożliwym było również przyjęcie, że w przypadku przedstawienia funkcjonariuszowi propozycji zatrudnienia mógłby on poszukiwać ochrony związanej z zakończeniem stosunku służbowego w regulacjach odnoszących się do stosunku pracy, a zawartych w kodeksie pracy. Brak w tym względzie norm dopuszczających zastosowanie przepisów tego kodeksu. Takie rozwiązanie nie prowadziłoby ponadto do kontroli sądowej w zakresie zakończenia stosunku służbowego. Wiążące rozstrzygnięcie w tym względzie zastrzeżone jest wyłącznie dla sądu administracyjnego po uprzednim wydaniu decyzji w przedmiocie zakończenia stosunku służbowego. Kontrola sądu pracy możliwa jest zatem jedynie w odniesieniu do stosunku pracy, nawiązanego w wyniku skutecznego przekształcenia.

Zgodnie z drugim stanowiskiem judykatury, stosunek służbowy - na skutek przyjęcia propozycji zatrudnienia przez dotychczasowego funkcjonariusza (...) Skarbowej - przekształca się w stosunek pracy i nie ma konieczności wydawania decyzji administracyjnej dotyczącej zakończenia stosunku służbowego. Pogląd taki został przedstawiony w wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 stycznia 2019 r., I OSK 996/18 i z dnia 30 stycznia 2019 r. I OSK 553/18.

W wyroku I OSK 996/18 Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że niewątpliwie, w przypadku funkcjonariusza, któremu nie zaproponowano pełnienia dalszej służby ani nie przedstawiono propozycji zatrudnienia, przyjąć trzeba, że istnieje obowiązek organu wydania decyzji deklaratoryjnej, stwierdzającej zwolnienie ze służby. Podobnie w przypadku funkcjonariusza, który odmówił przyjęcia propozycji zatrudnienia lub służby. W tych sytuacjach podstawę do wydania decyzji o zwolnieniu ze służby można wywieść z art. 170 ust. 1 i 3 p.w. KAS. w związku z art. 276 ust. 2 ustawy o KAS.

Sytuacja funkcjonariusza, który przyjął propozycję nowych warunków pracy, jest jednak odmienna. Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że art. 170 ust. 3 p.w. KAS odnosi się wyłącznie do okoliczności, o których mowa w jego ust. 1, tj. sytuacji funkcjonariuszy, którzy nie otrzymali pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby oraz tych, którzy odmówili przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby. Hipoteza tego przepisu nie obejmuje zatem sytuacji funkcjonariusza, który nie otrzymał propozycji pełnienia służby, ale otrzymał propozycję zatrudnienia i ją przyjął. Sytuacja przyjęcia przez funkcjonariusza propozycji zatrudnienia została natomiast wyraźnie uregulowana w art. 171 ust. 1 pkt 2 Przepisów wprowadzających. Zgodnie z jego treścią w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia, z dniem określonym w propozycji, dotychczasowy stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej przekształca się w stosunek pracy, odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony.

NSA uznał wobec powyższego, że stosowanie art. 170 ust. 3 p.w. KAS do funkcjonariusza, który przyjął propozycję zatrudnienia, rozszerza odesłanie z art. 170 ust. 3 p.w. KAS obejmujące przypadki, o których mowa w art. 170 ust. 1, o przypadek, o którym mowa w art. 171 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Taka wykładnia pomija istotę przepisów odsyłających, które - jeżeli stosowane są ze względu na potrzebę osiągnięcia spójności regulowanych instytucji prawnych lub skrótości tekstu - jednoznacznie wskazują zakres spraw, dla których następuje odesłanie lub przepisy prawne, do których odsyłają. Taka wykładnia nie ma oparcia w przepisach prawa, ma charakter rozszerzający i posługuje się innymi kryteriami niż zgodność z prawem.

Naczelny Sąd Administracyjny zanegował stanowisko, jakoby na treść przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy składały się dwa odrębne, choć związane z sobą czasowo i przyczynowo zdarzenia prawne: wygaśnięcie

stosunku służbowego funkcjonariusza i nawiązanie stosunku pracy, uznając taką wykładnię za wykładnię contra legem.

Ustawy regulujące kwestie związane ze stosunkiem służby przewidują dwie zasadnicze formy jego ustania - zwolnienie ze służby, następujące w drodze decyzji administracyjnej oraz wygaśnięcie stosunku służbowego, w przypadku wystąpienia określonych w ustawie zdarzeń.

Przesłanki wygaśnięcia stosunku służbowego są enumeratywnie wymienione w Przepisach wprowadzających (art. 170 ust. 1) i ustawie o KAS (art. 182). **Nie obejmują one sytuacji przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy.** Za aktualne Sąd uznał stanowisko wyrażone w wyroku NSA z dnia 17 maja 2012 r., I OSK (...), że wygaśnięcie stosunku służbowego nie jest zależne od woli którejkolwiek ze stron tego stosunku i nie wymaga składania oświadczenia woli w tym przedmiocie. Specyfika instytucji wygaśnięcia stosunku służbowego oraz jej precyzyjne uregulowanie w ustawie prowadzi do wniosku, że organ w sytuacji, gdy stosunek służbowy funkcjonariusza wygasł z mocy prawa w związku z zaistnieniem jednego ze zdarzeń wymienionych we wskazanych przepisach, nie ma obowiązku potwierdzania tego skutku w decyzji deklaratoryjnej. Obowiązku wydania decyzji nie można także w przekonaniu Sądu wyprowadzić z regulacji art. 276 ust. 1 i 2 ustawy o KAS, zgodnie z którym decyzję administracyjną wydaje się wyłącznie w przypadkach przeniesienia funkcjonariusza, powierzenia pełnienia obowiązków na innym stanowisku służbowym, przeniesienia na inne stanowisko, zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych czy zwolnienia ze służby. Wygaśnięcie stosunku służbowego nie zostało objęte dyspozycją powyższych przepisów, które w sposób wyczerpujący wymieniają przypadki, w jakich wydaje się decyzję administracyjną. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ustawy o KAS, otrzymuje świadectwo służby.

W opinii NSA, obowiązku wydania decyzji nie można też wyprowadzić z przepisów ustawy p.w. KAS, w której załatwienie sprawy w formie decyzji wprost przewidziano wyłącznie w art. 169 ust. 4 w odniesieniu do propozycji pełnienia służby w Służbie C.-Skarbowej. Obowiązku wydania decyzji nie można także przyjąć na podstawie art. 170 ust. 3 w związku z art. 276 ust. 2 tej ustawy, przepisy te stanowią wyjątek odbiegający od reguły, co znalazło wyraz w umieszczeniu ich w Przepisach wprowadzających.

Naczelny Sąd Administracyjny przyznał, że regulacja przewidująca mechanizm następujący z mocy prawa (przekształcenie z dniem określonym w propozycji) w istocie obejmuje skutek ustania stosunku służby, podobnie skutek ustania stosunku służby następuje w wyniku wygaśnięcia tego stosunku w trybie art. 170 ust. 1 Przepisów wprowadzających. Nie ma jednak podstawy prawnej, aby ze względu na taki sam skutek ustania stosunku służby, utożsamiać dwa różne zdarzenia prawne przewidziane w Przepisach wprowadzających jakim są przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy i wygaśnięcie stosunku służby. A co za tym idzie nie ma podstaw, aby uznać, że ustanie stosunku służby w wyniku przekształcenia jest równoznaczne z wygaśnięciem tego stosunku i - z mocy art. 170 ust. 3 Przepisów wprowadzających, traktującego wygaśnięcie jak zwolnienie ze służby - należy przypisać mu formę decyzji administracyjnej. Przepisy wprowadzające ewidentnie na nowo w sposób jednorazowy (w związku z reformą służb celno-skarbowych) określiły sposób kontynuowania obowiązków przez dotychczas zatrudnionych w tych służbach funkcjonariuszy i sytuacje, których skutkiem jest wygaśnięcie stosunków służbowych.

Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że na mocy przekształcenia, o jakim stanowi art. 171 ust. 1 p.w. KAS, dochodzi do zmiany podstawy zatrudnienia funkcjonariusza (...)Skarbowej (akt mianowania zostaje zastąpiony umową o pracę) i ewentualnie innych elementów właściwych dotychczasowemu stosunkowi służby, takich jak rodzaj pracy (zajmowane stanowisko), miejsce pracy czy wynagrodzenie zasadnicze. Samo przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy jest skutkiem wyrażenia woli przez pracownika polegającego na przyjęciu propozycji zatrudnienia, która w swych następstwach bardziej zbliżona jest do wypowiedzenia zmieniającego przewidzianego w Kodeksie pracy niż do załatwienia sprawy w formie decyzji administracyjnej.

Analogiczne stanowisko o braku podstaw do stosowania art. 170 ust. 3 p.w. KAS w przypadku przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy (art. 171 ust. 1 pkt 2 p.w. KAS) zajął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 30 stycznia 2019 r., I OSK 553/18.

Ostatecznie uchwałą NSA z dnia 1 lipca 2019 roku w sprawie I (...) 1/19 (lex nr 2688160 wraz z uzasadnieniem/, przesądził, iż przyjęcie przez funkcjonariusza (...) Skarbowej propozycji zatrudnienia i przekształcenie, z dniem określonym w tej propozycji, na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 z późn. zm.) dotychczasowego stosunku służby w służbie przygotowawczej lub stałej w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę odpowiednio na czas nieokreślony albo określony, nie wiąże się z obowiązkiem właściwego organu do wydania decyzji orzekającej o zakończeniu stosunku służbowego.

Sąd ten podkreślił, że zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 170 ust. 2 p.w. KAS pisemna propozycja określająca nowe warunki zatrudnienia nie stanowi ani decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 1 p.p.s.a., ani też innego niż decyzja czy postanowienie aktu lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczącej uprawnienia lub obowiązku wynikającego z przepisu prawa, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a. Jest ona natomiast ofertą zawarcia stosunku pracy na podstawie umowy o pracę. Jednakże, aby ten skutek nastąpił konieczne jest przyjęcie przez funkcjonariusza złożonej mu oferty. Umowa taka zostaje zawarta tylko w sytuacji, gdy funkcjonariusz przyjmie propozycję. Nie ulega zatem wątpliwości, że przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy dochodzi do skutku za zgodną wolą obu stron. Skoro, w omawianym przypadku nie dochodzi do wygaśnięcia dotychczasowego stosunku służbowego w oparciu o art. 170 ust. 1 p.w. KAS, to nie ma podstawy, aby przyjąć, że ma tu zastosowanie art. 170 ust. 3 tej ustawy nakazujący traktowanie wygaśnięcia stosunku służbowego jak zwolnienia ze służby, którego należy dokonywać w formie decyzji (art. 276 ust. 2 ustawy o KAS). W konsekwencji uznać więc należy, że w przypadku przekształcenia dotychczasowego stosunku służbowego, nie ma w ustawie podstawy prawnej do wydania decyzji w przedmiocie stwierdzenia jego wygaśnięcia.

Podobnie nie można wywieść obowiązku wydania decyzji kończącej stosunek służbowy dotychczasowego funkcjonariusza Służby Celnej, który przyjął propozycję zatrudnienia z art. 179 i 180 ustawy o KAS statuujących przesłanki zwolnienia funkcjonariusza (...) Skarbowej. Przepisy te bowiem nie znają przesłanki zwolnienia funkcjonariusza ze służby z powodu przyjęcia przez niego propozycji pracy, o której mowa, zaś zawarte w tym przepisie wyliczenie przesłanek zwolnienia celnika ze służby posiada charakter zamknięty.

Konsekwencją powyższego – ostatecznie ukształtowanego orzecznictwa, które Sąd Okręgowy podziela, prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy, iż powód nie ma prawa do odprawy pieniężnej na podstawie art. 170 ust. 4 przepisów ustawy wprowadzającej KAS, zgodnie z którym w przypadku, o którym mowa w ust. 1 (a więc wygaśnięcie wobec braku propozycji kontynuacji stosunku służby, bądź stosunku pracy albo wobec nieprzyjęcia zaproponowanych warunków) pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3.

Przepis art. 170 ust.4 ustawy wprowadzającej KAS dotyczy:

- a) osób będących pracownikami służby cywilnej, do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej,
- b) pracowników spoza służby cywilnej, do których mają zastosowanie przepisy ustawy o pracownikach urzędów państwowych, oraz
- c) funkcjonariuszy służby celno-skarbowej (do 1 marca 2017 r. funkcjonariusze służby celnej).

Regulacje prawne dotyczące funkcjonariuszy zawierała ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, obecnie zaś obowiązuje w tej kwestii ustawa o KAS. W obu tych aktach prawnych występuje pojęcie „zniesienie jednostki organizacyjnej”.

Zgodnie z art. 163 ust.4 ustawy o Służbie Celnej funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1-3 (t.j. jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, zwiększana o 20% miesięcznego uposażenia

za każdy rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia). Podobny zapis znajduje się w ustawie o KAS.

Z kolei pojęcie „likwidacja urzędu” występuje w ustawie o służbie cywilnej. W art.71 ust.1 i art.73 ustawy o cyt. służbie cywilnej jest mowa o dopuszczalności rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem służby cywilnej z uwagi na likwidację urzędu oraz o przysługiwaniu urzędnikowi świadczenia pieniężnego z tego tytułu.

Skoro zatem nie doszło do wygaśnięcia stosunku służby w rozumieniu art. 170 ust. 1, powód nie nabył prawa do odprawy, zgodnie z art. 170 ust. 4, jak prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy.

Na marginesie należy podnieść, iż powód nie występował z roszczeniem w zakresie wydania decyzji w przedmiocie wygaśnięcia stosunku służby, nawet w okresie obowiązywania korzystnego dla powoda orzecznictwa sądowego, ostatecznie w związku z tym też jego powództwo o wydanie świadectwa służby zostało oddalone.

W ocenie Sądu Okręgowego nie doszło także do naruszenia art. 328 § 2 kpc. Stosownie do treści przepisu art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno przede wszystkim zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: przedstawienie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Musi tu być wskazany tok rozumowania sądu i to w taki sposób, żeby można było skontrolować słuszność tego rozumowania i jego zgodność z materiałem dowodowym. Powinno ono zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa i wskazywać, dlaczego dany pogląd prawny sąd uznaje za trafny i z jakich powodów, a dlaczego odrzucił inne możliwości zakwalifikowania danego stanu faktycznego w odniesieniu do innego przepisu albo przepisów. Uzasadnienie wyroku ma dać wyczerpującą i logiczną odpowiedź na pytanie, dlaczego właśnie taki, a nie inny wyrok został wydany./tak SA w Łodzi z dnia 24 maja 2016 r, III AUa 906/15 LEX nr 2071305/

Zarzut naruszenia art. 328 k.p.c., może odnieść skutek wtedy, gdy z uwagi na wadliwość uzasadnienia zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej./tak SA w Katowicach w wyroku z dnia 30 czerwca 2016 r. V ACa 914/15, LEX nr 2081573/.

Wbrew twierdzeniom apelacji uzasadnienie Sądu I Instancji zawiera wszystkie wymagane prawem elementy, a zaskarżony wyrok nadaje się do kontroli instancyjnej.

Skarżący zarzucił naruszenie art. 49 kpc, zgodnie z którym niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48, sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Zarzut ten pojawił się w kontekście tożsamości składu orzekającego. Przy czym powód nie skorzystał z możliwości złożenia wniosku o wyłączenie sędziego przed sądem I instancji, nadto spawa została przydzielona zgodnie z Systemem Losowego Przydziału Spraw. Na marginesie należy podnieść, iż orzeczenie w sprawie X P 883/17 wydał inny skład orzekający.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.

Sąd Okręgowy nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego za II Instancję na podstawie art. 102 kpc. ,zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten pozostawia sądowi pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu, gdyby stosowanie zasady odpowiedzialności za wynik (art. 98 k.p.c.) nie dało się pogodzić z zasadami słuszności.

Należy przyjąć, że art. 102 k.p.c. może być stosowany w zależności od konkretnego stanu faktycznego. Kodeks postępowania cywilnego nie definiuje pojęcia wypadków „szczególnie uzasadnionych”, wobec czego ich kwalifikacja należy do sądu orzekającego. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym posłużenie się przez ustawodawcę tym pojęciem powoduje, że sąd orzekający ma swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu (postanowienie SN

z 24.10.2013 r., IV CZ 61/13, LEX nr 1389013), a rozstrzygnięcie na podstawie art. 102 k.p.c. jako mające charakter dyskrecjonalny, ogranicza kontrolę instancyjną w tym zakresie do sytuacji, gdy zastosowanie art. 102 k.p.c. nie zostało w ogóle uzasadnione, bądź nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie (postanowienie SN z 18.04.2013 r., III CZ 75/12, LEX nr 1353220).

Oparcie rozstrzygnięcia o kosztach procesu na jednej z uzupełniających zasad orzekania o kosztach, czyli m.in. art. 102 k.p.c., powinno być poprzedzone stwierdzeniem, że zaistniała w sprawie sytuacja wskazująca na celowość wyłączenia normy ogólnej, podyktowanego przewidzianymi w nich względami. Możliwość obciążenia strony przegranej jedynie częścią kosztów albo nieobciążenia jej w ogóle tymi kosztami uzależniona jest, stosownie do art. 102 k.p.c., od wyłonienia się w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, wskazujących że ponoszenie kosztów pozostawało w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy - charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia, przedawnienie roszczenia oraz leżące poza procesem - sytuacja majątkowa i życiowa strony. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do sądu, który powinien dokonać jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego. Sąd II instancji zgadza się z poglądem wyrażonym w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 20.01.2016 r. III AUz 90/15 (Legalis nr 1532921), że szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c. to także sytuacja wystąpienia w sprawie niejednoznacznych ocen prawnych, niemożliwych do przewidzenia przez stronę na etapie zaistnienia sporu, a będących konsekwencją złożoności zagadnienia prawnego objętego postępowaniem sądowym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie I ACa 496/15 z 29.10.2015 r., Legalis nr 1435257).

Mając na względzie dotychczasowe rozbieżności w orzecznictwie oraz subiektywne przekonanie powoda o zasadności roszczenia, Sąd orzekł w tym zakresie w oparciu o cytowany przepis.

Przewodnicząca: Sędziowie: